

ПРОМЕНИ В ЗАКОНИ И ПОДЗАКОНОВИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ:

- Закон за административните нарушения и наказания
- Закон за търговския регистър и юридическите лица с нестопанска цел
- Наредба за намаляване въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда

ПРАВНИ ПРОЦЕДУРИ:

- Установяване на административно нарушение
- Обжалване на Акт за установяване на административно нарушение
- Обжалване на Наказателно постановление

ЗАКОНОПРОЕКТИ:

- Граждански процесуален кодекс
- Закона за задълженията и договорите

СЪДЕБНА ПРАКТИКА:

РЕШЕНИЕ № 3 от 24 февруари 2022 г. по конституционно дело № 16 от 2021 г.

ПРАВНИ ПРОЦЕДУРИ, ПРОМЕНИ И ПРАКТИКА

Уважаеми читатели,

Имаме удоволствието да Ви представим първия брой на е-бюлетин „Правни процедури, промени и практика“ с периодичност на всеки три месеца.

Целите, които си поставяме са да Ви информираме за актуалните законодателни промени и специфичните особености по прилагане на закони и процедурни действия по спазването им. В тази връзка основните рубрики, които ще поддържахме са насочени към:

- Кратък и обобщен преглед по последно приетите закони и подзаконови нормативни актове и техните изменения и допълнения, които са от значение за кооперативните организации.
- Поглед на основни правни процедури, свързани с дейността и задълженията на кооперативните организации, във връзка с развиваната от тях дейност.
- Актуална информация относно внесени в Народното събрание предложения за изменения и/или допълнения на закони и подзаконови нормативни актове.
- Важна съдебна практика по актуални въпроси, засягащи кооперативния живот, както и интересни казуси и решения във връзка с отправени към нас запитвания.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ В ЗАКОНА ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ

На **23.12.2021 г.** влязоха в сила съществени изменения на Закона за административните нарушения и наказания, който закон урежда правилата за провеждане на административно-наказателното производство, включително редът и сроковете за обжалване на наказателните постановления.

Видове административни наказания:

НОВ ВИД САНКЦИЯ

В системата на административните наказания е факт нов вид санкция – „безвъзмезден труд в полза на обществото“, която ще се налага за административно нарушение, извършено повторно или в условията на системно извършване. Санкцията може да се налага самостоятелно или едновременно с някое от другите наказания. Продължителността на наказанието безвъзмезден труд в полза на обществото не може да бъде по-малко от 40 часа и повече от 200 часа годишно за не повече от две последователни години.

СПОРАЗУМЕНИЕ

При връчване на препис от Акт за установяване на административно нарушение, нарушителят се уведомява писмено за правото му в 14-дневен срок да отправи предложение до наказващия орган за сключване на

споразумение за приключване на административно-наказателното производство. Предложението за сключване на споразумение може да изхожда и от наказващия орган, който има 14-дневен срок от получаване на материалите по преписката. Подписаното споразумение се равнява на влязло в сила наказателно постановление, т.е. губи се възможността да се обжалва наказателното постановление пред съответния съд.

При наказанието глоба има изключение – споразумението влиза в сила от датата на заплащане на глобата. Срокът за заплащане на глобата е **14-дневен** от деня на сключване на споразумението. За нарушителя съществува интерес от сключване на споразумение, доколкото при наложено административно наказание глоба – самостоятелно или с друго наказание, наказващият орган определя глобата в размер на **70 на сто** от минимума или от точно определения размер, предвиден за извършеното нарушение, а когато не е предвиден минимум – 70 на сто от половината от максимума.

МАЛОВАЖЕН СЛУЧАЙ

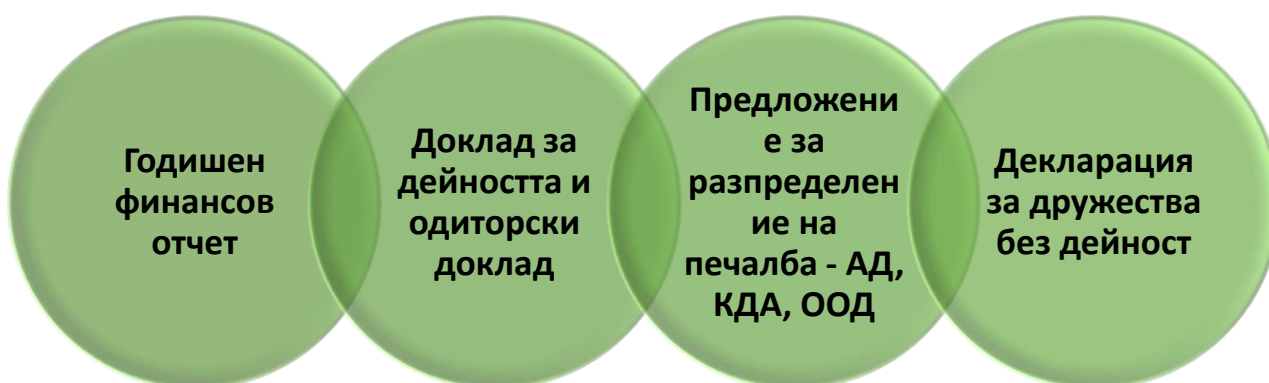
За първи път в ЗАНН се въвежда дефиницията на понятието „**маловажен случай**“ – липсата или незначителността на вредните последици или други смекчаващи обстоятелства. За маловажен случай на административно нарушение наказващият орган не налага наказание на нарушителя, като го **предупреждава писмено**, че при извършване на друго административно нарушение от същия вид, представляващо маловажен случай, в едногодишен срок от влизането в сила на предупреждението, за това друго нарушение ще му бъде наложено административно наказание.

ВАЖНО

Разпоредбата **не** се прилага за нарушения, свързани с безопасността на движението за всички видове транспорт, извършени след употреба на алкохол, наркотични вещества или техни аналози.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР И ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ

В сила от 01.01.2022 г. са промените, приети със Закона за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър и юридическите лица с нестопанска цел, ДВ, бр. 30 от 2020 г. Съгласно чл. 12, ал. 3 от Закона, считано от 01.01.2022 г. **не се дължи държавна такса** за публикуване на следните актове в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел:

СРОКОВЕ ЗА ПУБЛИКУВАНЕ НА ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ:

Всички търговци по смисъла на Търговския закон – до 30 септември на следващата година в ТРРЮОНЦ	Всички юридически лица с нестопанска цел – до 30 септември на следващата година в ТРРЮОНЦ	Всички останали предприятия – до 30 септември на следващата година чрез икономическо издание или интернет
---	---	---

В случай, че предприятието не е осъществявало дейност през отчетния период, то **не подава** ГФО в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, а само подава декларация по образец на Агенция по вписванията, съгласно чл. 38, ал. 9, т. 2 от Закона за счетоводството. Декларацията се подава в срок до **30 юни** на следващата година. Ако предприятието не възобнови своята дейност, не е необходимо да подава такава декларация през следващите отчетни периоди.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МС № 354 ОТ 26.10.2021 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАРЕДБА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ОПРЕДЕЛЕНИ ПЛАСТМАСОВИ ПРОДУКТИ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

С Постановление на Министерски съвет № 354 от 26.10.2021 г. се прие Наредба за намаляване въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда, която има за цел да предотврати и намали въздействието на тези продукти за еднократна употреба (ППЕУ). Наредбата засяга предимно дейността на търговските обекти за продажба на дребно, заведения за обществено хранене и производство на хлебни, тестени и сладкарски изделия и напитки.

Основните мерки, които предприятията трябва да предприемат в изпълнение на наредбата са:

→ Заведенията за хранене и развлечения осигуряват разделно събиране на отпадъците от ППЕУ (**разпоредбата е в сила**).

→ Пластмасови съдове с вместимост до 3 литра с пластмасови капачки се предлагат на пазара, само ако капачките остават прикрепени към съдовете по време на употреба на продукта – **в сила от 03.07.2024 г.**

→ Където се ползват ППЕУ за храни, напитки и готови ястия, се поставя информационна табела, съдържаща: единична цена на ППЕУ, информация за вредното въздействие на ППЕУ върху околната среда, необходимостта от намаляване употребата на ППЕУ, както и възможните алтернативи – **в сила от 01.01.2023 г.**

→ ППЕУ се предлагат задължително срещу заплащане (и понастоящем е така), като цената се увеличава поетапно всяка година съобразно §5 ПЗР на Наредбата, **считано от 01.01.2023 г.**

ПРАВНИ ПРОЦЕДУРИ: КАКВО ДА ПРАВИМ ПРИ АКТ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНО НАРУШЕНИЕ И НАКАЗАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ?

До административнонаказателно производство най-често се стига при извършване на проверки от компетентни държавни и общински институции, като Областна дирекция по безопасност на храните, ИА „Главна инспекция по труда“, Регионална служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ и др.

Стъпка 1

За извършената проверка, компетентните органи съставят констативен протокол, който се подписва от извършилите проверката и от представител на проверяваното лице, който е присъствал на проверката, като същият получава един екземпляр от протокола.

Стъпка 2

При установено нарушение се издава Акт за установяване на административното нарушение, който се подписва от съставителя и поне един от свидетелите, посочени в него, след което се предявява на нарушителя да се запознае със съдържанието му и да го подпише. Тук е добре най-отдолу в обособено за това поле да се напише: „Имам възражения и да се дадат обяснения“.

Стъпка 3

АУАН се връчва на лицето лично срещу подпис или когато е съставен в отсъствие на нарушителя, той се изпраща на съответната служба за предявяване и подписване, като **в 7-дневен срок** от връчването на АУАН можем да изпратим писмени възражения до наказващия орган.

Важно: Когато нарушителят откаже да подпише акта, това се удостоверява чрез подписа на един свидетел.

Стъпка 4

В случай, че заявените възражения не бъдат уважени или такива не са направени, административният орган, следва да издаде Наказателно постановление в срок най-късно до 6 месеца от съставянето на АУАН, в което да се посочи какво е наказанието, което се налага на нарушителя.

Стъпка 5

Препис от наказателното постановление се връчва срещу подпис на нарушителя или се изпраща до персонален профил, регистриран в информационната система за сигурно електронно връчване на Единния портал за достъп до електронни административни услуги. Когато нарушителят не е намерен на посочения от него адрес, а новият му адрес е неизвестен, наказващият орган отбелязва това върху НП и то се счита за връчено от деня на отбелязването.

Стъпка 6

От връчване на Наказателното постановление имаме 14-дневен срок за обжалването му пред Районен съд, като жалбата се подава чрез административнонаказващия орган.

Стъпка 7

Ако решението на Районния съд не е благоприятно за нас, можем да го обжалваме пред Административен съд в 14-дневен срок от връчването му, като жалбата се подава чрез Районния съд.

ВАЖНИ СРОКОВЕ:

Възражение срещу
Акт за установяване
на административно
нарушение

Обжалване на
Наказателно
постановление

стар срок
- 3 дни

нов срок
- **7 дни**

стар срок
- 7 дни

нов срок
- **14 дни**

БЕЗ ОБЖАЛВАНЕ

В случай че нарушителят **не** желае да обжалва наказателното постановление в частта относно наложената глоба, той може да заплати 80 на 100 от нейния размер в 14-дневен срок от датата на връчване на Наказателното постановление.

ВАЖНО: На обжалване пред районния съд подлежат и електронният фиш, и предупреждението за извършване на повторно маловажно нарушение.

ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС – (ПЪРВА СЕСИЯ)

На 23.12.2021 г. в Народното събрание е внесен за обсъждане Закон за изменение и допълнение на ГПК. Предвидените в законопроекта изменения касаят заповедното производство, което е най-често използваният способ за снабдяване с изпълнителен лист при наличието на просрочени задължения.

Първата промяна е насочена към **отпадане** на възможността да се издаде Заповед за незабавно изпълнение по реда на чл. 417 ГПК въз основа на: документ или извлечение от счетоводни книги, с които се установяват вземания на държавните учреждения, и общините, или извлечение от счетоводните книги на банка, запис на заповед, менителница или приравнена на тях друга ценна книга на заповед, както и облигация или купони по нея.

Мотивите за предложеното изменение са свързани с честата злоупотреба от страна на банкови институции, общини и държавни институции и комуникационни дружества, които пристъпват към принудително изпълнение, след като са се снабдили с изпълнителен лист по реда на бързото производство по чл. 417 ГПК, въпреки че не са спазени процедурите по предсрочна изискуемост, уведомяване на длъжника и изчисляване на лихвите. Извлеченията от счетоводните книги често са спорни, не са подписани и заверени, не е дадено право на длъжника да се запознае с тях по предвидения ред. Предложението за отпадане на записа на заповед, като основание за издаване на заповед за незабавно изпълнение, е продиктувано от установената практика, тези документи често да се подписват, без длъжниците да осъзнават техните последствия или при условията на измама и принуда.

Втората промяна касае случаите, в които длъжникът не може да бъде намерен, за да му бъдат връчени съдебните книжа. За да бъде гарантирано правото на защита на всички страни в процеса, с предложените изменения се предвижда задължение за съда да назначи особен представител на длъжника, който не може да бъде открит.

ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ДОГОВОРИТЕ – (ВТОРА СЕСИЯ)

На 07.04.2022 г. в Народното събрание е внесен за обсъждане законопроект за изменение и допълнение на Закона за задълженията и договорите. Съгласно действащата разпоредба на чл. 86 ЗЗД законната лихва се определя от Министерския съвет, като към настоящия момент годишният размер на законната лихва е равен на основния лихвен процент на Българската народна банка в сила от 1 януари, съответно от 1 юли, на текущата година плюс 10 процентни пункта.

Съгласно предложените изменения размерът на законната лихва се определя от Министерски съвет и същият **не може** да надхвърля основния лихвен процент на БНБ с плюс:

**8 процентни пункта за
търговци**

**4 процентни пункта за
физически лица**

Ако се приемат промените, законът ще има действие занапред и няма да засяга заварени задължения за законна лихва, възникнали преди неговото влизане в сила.

На 24.02.2022 г., Конституционният съд се произнесе с решение по к.д. № 16/2021 год., с което обяви за противоконституционни разпоредбите на §1, ал. 1 от Закона за допълнение на Закона за собствеността, с което единодушно отмени мораториума за придобиване по давност на държавни и общински имоти.

Мораториумът беше въведен в Закона за собствеността през 2006 г. и оттогава непрекъснато бива удължаван, като последно това стана през 2018 г. с обещанието, че привилегиата за държавата и общините ще отпадне от 2023 г.

В решението си Конституционният съд заявява, че с мораториума е засегнато правото на собственост.

„Обстоятелството, че през продължителен период от време държавата и общините не са предприели действия по установяване, регистриране и актуване на притежаваните от тях имоти, не може да бъде основание за съществена промяна на правния режим на основни права и затова такова ограничение е конституционно нетърпимо“, категорични са конституционните съдии.

В решението изрично се подчертава, че с обявяването на § 1, ал. 1 ЗДЗС за противоконституционна не се засяга досегашния ефект на разпоредбата и давността ще започне да тече от влизане в сила на решението – т.е. три дни след обнародването му в Държавен вестник - брой: 18, от дата 04.3.2022 г.

Главна дирекция „Правна“
към Централен кооперативен съюз:
тел: 02/92 66 848
02/92 66 360
e-mail: coop_pravna@cks.bg